

Spor Merkezlerine Devam Eden Bireylerin Spordan ve Spor Merkezlerinden Beklentilerinin Karşılama Düzeyleri*

Musa ERDANLI¹, Ali Naci ARIKAN²

ÖZET

Amaç: Günümüz toplum yaşamında birey, hem fiziksel hem de ruhsal olarak kendini yorgun hisseden yoğun bir tempodadır. Bu nedenle spor yapmak ve çeşitli spor kulüplerine üye olmak gibi sosyal ihtiyaçlarda artış göstermektedir. Böylece üye olunan kulüpler, bireyleri sağlıklı bir sosyal boyuta yaklaştırmak, huzurlu ve başarılı bir ortamın oluşmasına katkı da vermektedir. Spor, bireyin spor kültürü yoluyla toplumla iletişimi için önemlidir. Araştırmamızın amacı; Bursa ilindeki spor merkezlerine devam eden bireylerin spor ve spor merkezlerinden beklentilerinin karşılama düzeylerinin incelenmesidir.

Yöntem: Araştırmanın evrenini Bursa ilindeki farklı özel spor merkezlerinde aktif spor yapan 218'i erkek, 291'i kadın olmak üzere 509 birey oluşturmaktadır. Araştırmada kullanılan anket iki farklı bölümden meydana gelmektedir. İlk bölümde; araştırmacının belirlediği sorulardan oluşan demografik bilgiler, ikinci bölümde ise; "Spor merkezlerinden beklentilerin karşılama düzeyi ölçeği" kullanılmıştır. Ulaşılan veriler normallik hipotezini karşılamadığından ikili küme karşılaştırmaları için Mann Whitney U testi, üç veya daha fazla küme karşılaştırmaları için ise Kruskal Wallis analizi kullanılmıştır. Çalışmanın Cronbach alpha iç tutarlılık katsayısının 0.90 olduğu görülmüştür.

Bulgular: Bireylerin spor merkezlerinden beklentilerini karşılama düzeyine bakıldığında bireylerin verdikleri cevapların aritmetik ortalaması $\bar{X}=3.84$ çıkmıştır. Bireylerin spor yılı değişkeni ve bireylerin spor merkezlerinden beklentilerinin karşılama düzeyi incelendiğinde anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$). Bireylerin cinsiyet, yaş değişkenlerinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$).

Sonuç: Araştırmada spor yapma yılının ortaya çıkardığı sonuç uzun süre spor yapan bireylerin beklenti düzeylerinin spora yeni başlayan bireylere göre daha fazla olduğunu ortaya çıkarmıştır. Spor merkezlerinin sorunlarını ve ihtiyaçlarını uzun süreden beri bu merkezlerden faydalandıkları için daha iyi bilen bireyler ilerleyen dönemlerde yapılan çalışmalara fayda sağlayarak spor merkezlerinin koşullarının daha da iyileştirilmesi için yol gösterici olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Beklenti, Kalite, Kullanıcı memnuniyeti, Spor merkezi

ABSTRACT

The Level of Satisfaction of the Expectations of Individuals Attending Sports Centers from Sports and Sports Centers

Purpose: In today's public life, the individual is at an intense pace, feeling tired both physically and spiritually. For this reason, social needs such as sports and membership in various sports clubs increase. Thus, member clubs contribute to the formation of a peaceful and successful environment, bringing individuals closer to a healthy social dimension. Sport is important for the individual's communication with society through sports culture. The aim of our research is to examine the levels of meeting the expectations of individuals who attend Bursa sports centers from sports and sports centers.

Method: The universe of the study consists of 509 individuals, 218 men and 291 women, who participate in active sports in different private sports centers in Bursa province. The

*Bu çalışma Yüksek Lisans tez çalışmasından üretilmiştir.

¹Balıkesir Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Balıkesir/Türkiye. ORCID: 0000-0001-5236-2028, merdanli@hotmail.com

²Balıkesir Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Balıkesir/Türkiye. ORCID: 0000-0001-7956-6696, anarikan@balikesir.edu.tr

survey consists of two parts. Part one; demographic information consisting of questions determined by the Research, Part two; the study used Bingöl (2010)'s “scale of the level of satisfaction of expectations from sports centers”. Since the data did not meet the normality hypothesis, The Mann Whitney U test was used for binary cluster comparisons and the Kruskal Wallis analysis was used for three or more cluster comparisons. As a result of the analysis of the data, the Cronbach Alpha internal coherence coefficient of the study was found to be 0.90.

Results: Looking at the level of meeting the expectations of individuals from sports centers, the arithmetic average of the responses of individuals was $X=3.84$. A significant difference was found when examining the individual's sports variable and the level of meeting the expectations of individuals from sports centers ($p<0.05$). No significant differences were found in the gender, age variables of individuals ($p>0.05$).

Conclusion: The results of the year of sports in the study revealed that the expectation levels of people who played sports for a long time were higher than those who were just starting Sports. Individuals who are better aware of the problems and needs of sports centers because they have been using these centers for a long time will benefit from the work done in the following periods and guide the further improvement of the conditions of sports centers.

Keywords: Expectation, Quality, User satisfaction, Sports center.

GİRİŞ

Spor; toplumsal dayanışma ve bütünleşmeyi sağlayan, insanların ve farklı kültürlerin birbirlerini daha iyi tanımalarına imkan sağlayan, bireyleri dil, din, ırk, mezhep, milliyet, sosyal konum, eğitim ve ekonomik farklılıklar gözetmeksizin bir araya getiren, tüm bireylere eşit tutum ortaya koyan bir olgudur (Sunay, 2010). Günümüzde “spor” kavramının ne olduğunu insanlar kendi deneyimlerine dayanarak yorumlamaktadırlar. Çoğumuza göre spor, sağlık ve hoş vakit geçirme anlamına gelirken, bazen profesyonel bir iş ve meslek (teknik direktörlük, antrenörlük, sporculuk vb.), istihdam alanı (spor kulüpleri, federasyonlar vb.) ya da bir ticaret alanı (spor araç gereçlerinin pazarlanması) anlamına gelmektedir (Parks ve ark.,1998). “Spor” teriminin nasıl açıklandığını öğrenebilmek için kitap okuyanlar, bunun OF. Desport, ME. Desport sözcüklerinin kısaltılarak ortaya çıktığını, “oyalama, oyun, işten uzağa itme” anlamına geldiğini herkes bilir. Gelin bilin ki, “spor” terimine kendi özlerine göre bir tanım getirip toplumdaki hareketlerini betimlemeye çalışmış bireylerin, kitaplarda böyle bir tanımın bulunduğundan, birleşebildikleri bir nokta yok gibidir. Üstelik bu alışagelmış tanımlar arasında öyleleri vardır ki, bir araya gelemedikleri (yani sözlükte böyle bir kavramın bulunduğundan habersiz oldukları) söylenebilir. OF. Desport, ME. Desport sözcüklerinden türetilen “Spor” terimi, en basit sözcük anlamıyla, “oyun oynama, oyalama, eğlendirme ve işten uzaklaşma” anlamına gelir. Spor, oyunla yarışmayı bir bütün hale getiren, bedensel bilgileri daha fazla olduğu için kazanımları ödüllendiren, üst düzey oyunları, rekabetleri ve zor kas çalışmaları gerektirdiği için sürekli ve yoğun çabayı hâkim kılan bir uğraştır. Bu

tanımın tek sorunu, sporu sporcuyu fizyolojik olarak yapısıyla sınırlı tutması, olayın insanları çok aşan toplumsal boyutunu göz önünde bulundurmamasıdır (Fişek, 1983).

Spor, toplumun ilişkilerini kendi özünde veya diğer topluluklarla dostluk biçiminde sürdürme kabiliyetine katkıda bulunur. Örneğin, hoş küçük ilişkilerde olan veya ilişkilerini daha mükemmel hale getirmek isteyen topluluklar, dostluk yarışmaları çerçevesinde hazırlık yarışmaları yaparlar. Yani, tüm bunlardan görülebileceği gibi; "barış, gelecek, bir toplumun barışı" ilk olarak düşünmeye başlarsak bu kavramlardaki gelişme spora bağlıdır; spor olmadan, hayat yoktur (Şahin, 2004). İnsanın ürettikleri, ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Her yönüyle fiziksel ve psikolojik sağlığın gelişimi ile ilgili organizasyonlarla, bu organizasyonlarda rekabeti şekillendiren aktivite, spor olarak nitelendirilebilir. Burada gerçekçi olan ulusun gerçekleri göz önüne alındığında amatör sporların, profesyonel sporların, kitle sporlarının ve kolektif sporların gelişimi esastır (Fişek, 1985).

İnsanlarda fiziksel hareketsizlik aşırı kilo, obezite, kardiyovasküler konfor, diyabet gibi yaşam kalitesini düşüren ve yaşam için önemli bir risk oluşturan bir dizi kronik hastalığa neden olur. Bu nedenle obezite ile mücadelede ülkelerin sağlık maliyetleri artmakta ve ekonomide önemli bir harcama yapılmaktadır (Erkmen, 2006). Spor, rekabet veya eğitim sırasında yüksek düzeyde koordinasyon gerektiren vücut işlevlerini yerine getirirken denge merkezini korumak için statik ve dinamik enerjiyi kullanma yeteneğini içerir (Erkmen, 2006).

Spor, insan ruhunun başarı ve mücadelesinin belirlenmesi ile doğanın ve toplumsal yapının karşılıklı bir ilişki kurması, sistematik ve adil belirli kurallar dahilinde, yaşam pahasına, fizik, moral ve sosyal kişiliğe rekabete dönüşmesi denir. Tanımlandığı gibi, insan yeri geldiğinde hayatının pahasına rekabet etmesine izin veren hırsı ve motivasyonudur (Bağırman, 1992). İnsanın günlük yaşamındaki zorlukları ve özellikle şehir yaşamında karşılaştığı yoğun stres, gelişen teknoloji ve onun gerisinde kalmanın meydana getirdiği geleceğe yönelik kaygılardan kaçışın belki de en kolay yolu olarak seçtiği alan spor olacaktır (Koruç ve Bayar, 1992; Ergin ve ark., 2023). Sporun insan sağlığına olumlu etkisi, spora verilen önemi tüm dünya ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de arttırmaktadır. Spor eğitiminin temelini oluşturan düzenli ve kontrollü egzersizler, insan gücünün sınırlarını zorlayarak günümüz koşullarına uyumlu bir gelişim sağlamak ve sağlıklı, zinde bireyler yetişmesine katkıda bulunmaktadır (Öztürk, 2010).

İçerisinde bulunduğumuz zaman içerisinde insan sporun artık bir yaşam biçimi olduğunu algılamış, bunun sonucunda da spora başlamayı ve yaşam biçimi haline getirmeyi

amaç edinmiştir. Bireyler bu ihtiyacı ilerleyen zamanlarda hem belirli bir performansa ulaşabilmek hem de sağlıklı bir yaşam sürdürebilmek amacıyla spor yapmayı gaye edinmiştir (Can, 2009). Sporun içerisinde yer alan önemli özelliklerden biri de spor tesisleridir. Ülkelerin vatandaşlarına en iyi şekilde spor hizmeti verebilmesi spor tesislerinin çok sayıda bulunmasının yanında kullanılabilir ve kriterleri sağlamasıyla da ölçülmektedir (Ceyhun ve Serarşlan, 2000). Spor merkezleri olarak adlandırılan spor alanları insanları kendilerini sağlıklarına kavuşturdukları, yoğun iş hayatlarından arta kalan vakitlerini değerlendirdikleri, sosyalleşme sağladıkları ve bunlar gibi kendilerine çeşitli birçok fayda sağlayan aktiviteler yaptıkları tesislerdir. Bu tesislerin bakımının gerek görünüm gerekse sağlık ve temizlik açısından belirli bir kalitede olması gerekmektedir. Bunun sonucunda daha fazla talep göreceği, bireylerin spora ilgisini arttıracakı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı, spor merkezlerinden faydalanan bireylerin görüşlerinden yola çıkarak, beklentilerinin karşılanma düzeylerini ve ihtiyaçlarını belirlemek, bu ihtiyaçlar doğrultusunda tesislerin eksik yönlerinin giderilmesi açısından spor yöneticilerine ışık tutmaktır. Araştırma sorumuz; spor merkezlerine devam eden bireylerin, bu merkezlerden beklentileri nelerdir ve bu beklentiler hangi değişkenlerle ilişki içerisindedir? şeklindedir.

Araştırmamızın hipotezleri şu şekildedir;

1. Bursa ilinde spor merkezlerine devam eden bireylerin beklentilerinin karşılanma düzeyi ve cinsiyet değişkeni arasında anlamlı fark yoktur.
2. Bursa ilinde spor merkezlerine devam eden bireylerin beklentilerinin karşılanma düzeyleri ve yaş değişkeni arasında anlamlı fark yoktur.
3. Bursa ilinde spor merkezlerine devam eden bireylerin beklentilerinin karşılanma düzeyleri ve spor yapılan yıl değişkeni arasında anlamlı fark vardır.

YÖNTEM

Araştırma Prosedürü

Çalışmanın bu bölümünde araştırma sürecinde kullanılan model açıklanmış olup, çalışmanın evren ve örnekleme, veri toplama araçları, verilerin toplama süresi ve elde edilen verilerin analizleri detaylı olarak açıklanmıştır.

Araştırma Grubu

Araştırmanın evrenini Bursa ilindeki farklı özel spor merkezlerinde aktif spor yapan 218'i erkek, 291'i kadın olmak üzere 509 birey oluşturmaktadır.

Dahil olma ve Dışlanma Kriterleri

Araştırma Bursa ili kapsamında düzenlenmiş olup, diğer illerde yaşayan ve spor yapmayan bireyler çalışma kapsamı dışında tutulmuştur.

Veri Toplama Araçları

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm; araştırmanın belirlediği sorulardan tarafımızca oluşturulan demografik bilgilerden, ikinci bölüm ise; Bingöl'ün (2010) "Spor merkezlerinden beklentilerin karşılanma düzeyi ölçeği"nden meydana gelmiştir. Bu anket spor salonlarını kullanan aktif olmayan bireylerin spordan ve spor salonlarından beklentilerinin karşılanma düzeylerinin araştırılması ile ilgili sorulardan meydana gelmektedir. Anket 18 adet sorudan meydana gelmektedir. Anket için 5'li Likert Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek maddeleri 1: Hiç katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Az Katılıyorum, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen Katılıyorum şeklinde seçeneklerden oluşmaktadır.

Çalışma süresince verilerin elde edilmesinde kullanılan veri toplama aracı, Bursa merkezinde bulunan özel spor faaliyetinde bulunan bireylere bizzat araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Veriler Mart-2020-Nisan-2020 tarihleri arasında toplanmıştır.

Araştırma Etiği

Uludağ Üniversitesi 19.02.2020 tarihli ve 2011-KAEK-26/80 sayılı, 2020-3/5 Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu Kararları ile yayın etiğine uygunluk için gerekli resmi izinler alındıktan sonra çalışma yapılmıştır.

İstatistiksel Analiz

Çalışma sonucunda elde edilmiş verileri çözümlemek için SPSS 23.0 "Statistical Package for the Social Sciences" programından yararlanılmıştır. Mevcut veriler üzerinde betimsel istatistik (descriptives), frekans, ulaşılan veriler normallik hipotezini karşılamadığından ikili küme karşılaştırmaları için Mann Whitney U testi, üç veya daha fazla küme karşılaştırmaları için ise Kruskal Wallis analizi kullanılmıştır.

BULGULAR

Araştırmaya katılan bireylerin cinsiyetlerine ait demografik bilgiler incelendiğinde; katılımcıların 218'inin (%42.8) erkek, 291'inin ise (%57.2) kadın olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan bireylerin 226'sı (%44.4) 18-29 yaş aralığında, 176'sının (%34.6) 30-39 yaş aralığında, 75'inin (%14.7) 40-49 yaş aralığında ve 32'sinin (%6.3) ise 50 yaş ve üzerinde olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan bireylerin 145 (%28.5)'i 6 ay-1 yıl, 118 (%23.2)'i

2-4 yıl, 146 (%28.7)'sı 5-7 yıl ve 100 (%19.6)'ü 8+ yıllar arasında spor yaptığı tespit edilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya katılan bireylerin sosyo-demografik değişkenlere ilişkin dağılımları.

Değişkenler		N	%
Cinsiyet	Erkek	218	42.8
	Kadın	291	57.2
	Toplam	509	100
Yaş	18-29	226	44.4
	30-39	176	34.6
	40-49	75	14.7
	50+	32	6.3
	Toplam	509	100

Tablo 2. Normallik testi.

	Normallik Testleri					
	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Mean	0.097	509	0.000	0.968	509	0.000
Ne zamandır spor yapıyorsunuz?	6 ay-1yıl		145			28.5
	2-4 yıl		118			23.2
	5-7 yıl		146			28.7
	8+ yıl		100			19.6
	Toplam		509			100

Sig: Anlamlılık

Araştırma sorularının genel ortalaması ele alınırken, sorular ile ilişkili olup olmadığı incelenen değişkenler; cinsiyet, yaş ve spor yapılan yıl durumlarıdır. Tablo 4'de görüldüğü üzere bu durumların soruların ortalamalarıyla karşılaştırılmasında ulaşılan veriler normallik hipotezini karşılamadığından ikili küme karşılaştırmaları için Mann Whitney U testi, üç veya daha fazla küme karşılaştırmaları için ise Kruskal Wallis analizi kullanılmıştır.

Tablo 3. Bireylerin beklentilerinin karşılanmasının cinsiyet değişkenine göre dağılımı.

Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	u	p
Erkek	218	252.90	55.132.00	31.261.000	0.78
Kadın	291	256.57	74.663.00		
Toplam	509				

Mann Whitney-U testi analiz sonuçlarına göre bireylerin spor merkezlerinden beklentilerinin karşılanma düzeyleri cinsiyet açısından farklılık göstermemektedir ($p>0.05$).

Tablo 4. Bireylerin beklentilerinin karşılanmasının yaş değişkenine göre dağılımı.

Yaş	N	Sıra Ortalaması	Sd	χ^2	p
18-29	226	259.56			
30-39	176	253.05			
40-49	75	243.75	3	0.723	0.868
50+	32	259.89			
Toplam	509				

Yaş değişkeni üzerinden yapılan Kruskal-Wallis testi sonuçlarına göre, yaş değişkeninin spor merkezlerinden beklentilerinin karşılanma düzeyi arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 5. Bireylerin beklentilerinin karşılanmasının spor yılı değişkenine göre dağılımı.

Spor Yılı	N	Sıra Ortalaması	Sd	χ^2	p
6 ay-1 yıl	145	249.07			
2-4 yıl	118	237.07			
5-7 yıl	146	243.27	3	13.100	0.004
8 yıl +	100	301.89			
Toplam	509				

Çalışmaya katılan bireylerin spor yaptıkları yıl değişkenine göre spor yılı değişkeninin spor merkezlerinden beklentilerinin karşılanma düzeyi arasında Kruskal-Wallis sonuçlarına göre anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Spor merkezlerinden beklenti düzeylerine göre en yüksek ortalama 8 yıl ve üzeri spor yapanlara, ardından 6 ay-1 yıl arası spor yapanlara ve 5-7 yıl arası spor yapanlara aittir. En düşük ortalama ise 2-4 yıl arası spor yapanlara aittir.

Tablo 6. Bireylerin spor merkezlerinden beklenti düzeylerinin karşılanması tutumlarına ait bulgular

Değişkenler	$\bar{X}\pm Ss$
1. Spordan fiziksel gelişimimle ilgili beklentilerim karşılandı.	3.93±0.98
2. Spor yaparken kuvvet gelişimi konusunda beklentim gerçekleşti.	3.94±0.94
3. Spor yaparken dayanıklılık gelişimi konusundaki beklentim gerçekleşti.	3.99±0.89
4. Spor yaparak daha esnek bir vücuda sahip olma konusunda beklentim gerçekleşti.	3.99±0.98
5. Spordan, fiziksel güzellik elde etme beklentim karşılandı.	3.79±1.00
6. Spordan, vücudumun orantılı bir görünümüne sahip olacağıyla ilgili beklentim karşılandı.	3.93±2.18
7. Spordan, vücudumun düzgün duruş alışkanlığı kazanması ile ilgili beklentim karşılandı.	3.90±0.93
8. Sporun estetik gelişimimi olumlu yönde etkileyeceğine dair beklentim karşılandı.	3.93±0.93
9. Spordan, yaşantımda düzenli spor yapma alışkanlığı kazanma beklentim karşılandı.	3.83±1.09
10. Spor yaptıktan sonra bir spor dalıyla ilgili yeteneğim ortaya çıktı.	3.25±1.26
11. Sporla beraber, insan ilişkilerini geliştirebileceğim konusundaki beklentim karşılandı.	3.65±1.13
12. Sporun, beni belirli bir branşta spora yönlendirmesi konusundaki beklentim karşılandı.	3.31±1.24
13. Spor yaparak, ruhsal dengemin korunması amacı ile kendime güvenerek kişiliğimin gelişmesine yönelik beklentim karşılandı.	3.91±1.05
14. Sporun, günlük yaşamın sonucu olarak ortaya çıkan, öfke, sinir, stres gibi durumları en aza indirgeyeceğime dair beklentim karşılandı.	3.95±0.97
15. Spor yaparak, bedenim güçlü ve zayıf yönlerimi tanıyıp, kendi fiziksel kapasitemin sınırlarını keşfetme konusunda beklentim gerçekleşti.	3.98±0.95
16. Spor yaparak, daha sağlıklı olma, sağlığımın korunması ve bağışıklık sisteminin güçlenmesi ile ilgili beklentim karşılandı.	4.03±0.89

17. Spor salonundan-tesisinden sporla ilgili etkinliklerin düzenlenmesine ilişkin beklentilerim karşılandı.	3.85±0.97
18. Spor salonundaki antrenörlerin yeterli bilgi ve eğitime sahip olmasıyla ilgili beklentim karşılandı.	3.97±1.04
Ortalama	3.84±0.69

($x=3.84$; $Ss=.685$) (x =Aritmetik Ortalama Ss = Standart Sapma)

Tablo 6 incelendiğinde bireylerin “Spor merkezlerinden beklentilerin karşılanma düzeyi ölççeği” ne göre; Bursa ilinde spor merkezlerine devam eden kişilerin spordan ve spor merkezlerindeki beklentilerinin büyük oranda karşılandığı ($\bar{x}=3.84$) “Katılıyorum” şeklinde görülmüştür.

TARTIŞMA

Bursa ilinde çeşitli spor merkezlerinde faaliyetlerine devam eden bireylerin bu merkezlerden ve spordan beklentilerinin hangi düzeyde karşılandığı cinsiyet, yaş ve spor yapılan yıl değişkenleri açısından incelenmiştir. Ortaya çıkan bulgular değerlendirilip, sonuçları yorumlanmıştır.

Araştırmaya katılan bireylerin cinsiyetlerine ait demografik bilgiler incelendiğinde; katılımcıların 218’inin (%42.8) erkek, 291’inin ise (%57.2) kadın olduğu tespit edilmiştir (Tablo 4.3).Mann Whitney-U testi analiz sonuçlarına göre bireylerin spor merkezlerinden beklentilerinin karşılanma düzeyleri cinsiyet açısından farklılık göstermemektedir ($p>0.05$). Spor ve spor merkezlerinden bireylerin beklenti düzeylerinin karşılanma düzeyleri cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; Yetim (2014), Bektaş (2015), Öztürk (2010), Yüzgenç ve Alay (2014) spor merkezlerine devam eden kişilerin spordan ve spor merkezlerinden beklentilerinin karşılanmasında cinsiyetin belirleyici bir etken olmadığını belirtmişlerdir. Anlamlı farklılıklar tespit edilmeyen bu sonuçlar incelendiğinde çalışmamızda ortaya çıkan sonuçları destekler niteliktedir. Bingöl (2010), Akça (2012), Aksoy (2019) yaptığı çalışmalarda cinsiyet değişkeninde anlamlı farklılık tespit etmiş, erkek bireylerin kadın bireylere oranla spor merkezlerindeki beklentilerinin karşılanma düzeylerinin daha yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Bu çalışmaların bizim çalışmamız sonuçlarını desteklemedikleri görülmektedir.

Araştırmaya katılan bireylerin 226’sı (%44.4) 18-29 yaş aralığında, 176’sının (%34.6) 30-39 yaş aralığında, 75’inin (%14.7) 40-49 yaş aralığında ve 32’sinin (%6.3) ise 50 yaş ve üzerinde olduğu görülmektedir. Yaş değişkeni üzerinden yapılan Kruskal-Wallis testi sonuçlarına göre, yaş değişkeninin spor merkezlerinden beklentilerinin karşılanma düzeyi arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Yerlisu ve Baştaç (2012), Öztürk ve ark. (2011) tarafından yapılan çalışmalarda da bireylerin spordan ve spor merkezlerinden

beklentilerinin değerlendirmesinin yaş değişkenine göre anlamlı bir fark göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar da bizim çalışmamızda ortaya çıkan sonuçları desteklemektedir. Bingöl (2010) yaptığı çalışmada 50 yaş üstü bireylerin, spor merkezlerinden beklentilerinin karşılanma düzeyleri, daha genç yaşta olanlara göre anlamlı bir Şekilde daha düşüktür, Aksoy (2019) yaptığı çalışmada ise 26-40 yaş arası bireylerin beklentilerinin karşılanma düzeylerinin daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Benzer Şekilde Uzuner ve Ark (2019) ve alışkan ve Erdoğdu (2022) alışmalarında yaş değişkenine göre anlamlı farklılıklar tespit etmiştir. Bu çalışmalarda elde edilen sonuçlar çalışmamızı desteklememektedir.

Araştırmaya katılan bireylerin 145 (%28.5)'i 6 ay-1 yıl, 118 (%23.2)'i 2-4 yıl, 146 (%28.7)'sı 5-7 yıl, 100 (%19.6)' 8+yıllar arasında spor yaptığı tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan bireylerin spor yaptıkları yıl değişkenine göre spor yılı değişkeninin spor merkezlerinden beklentilerinin karşılanma düzeyi arasında Kruskal-Wallis sonuçlarına göre anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Spor merkezlerinden beklenti düzeylerine göre en yüksek ortalama 8 yıl ve üzeri spor yapanlara, ardından 6 ay-1 yıl arası spor yapanlara ve 5-7 yıl arası spor yapanlara aittir. En düşük ortalama ise 2-4 yıl arası spor yapanlara aittir. Bu sonuçlara göre spor yapılan yıl arttıkça spor ve spor merkezlerinden beklentilerinin karşılanma düzeyi de kısa süreli ve uzun süreli spor yapanlar arasında benzerlik göstermektedir. Bingöl (2010), Yıldız ve Tüfekçi (2010), Yıldız ve ark. (2013), Açak (2016), Aksoy (2019), yaptığı çalışmalardaki sonuçlar bizim çalışmamıza paralellik göstermekte ve çalışmamızı destekler niteliktedir.

Çalışmamızın sonuçlarına göre; Bursa ilinde spor merkezlerine devam eden bireylerin spordan ve spor merkezlerinden beklentilerinin büyük lde karşılandığı ilgili ankette ($\bar{x} = 3.84$) grlmştir. Literatürdeki çalışmalara bakıldığında, Bingöl (2010) ve Aksoy (2019) un çalışma sonuçlarının bizim çalışmamız ile benzer olduğu grlmştir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bursa ilinde bireylerin spor ve spor merkezlerinden beklentilerinin karşılanma düzeyleri ele alındığında ortaya çıkan sonuçlarda, cinsiyet ve yaş değişkenlerinde herhangi bir anlamlı farklılık ortaya çıkmamıştır. Araştırmamızda ortaya çıkan bu bulgular verilen cevapların ortaya çıkarmış olduğu sonuçları bize sunmakta fakat genel bir çıkarım ortaya koymamaktadır. Bireylerin cinsiyet ve yaş değişkenlerine göre spor merkezlerinden beklentileri değişiklik gösterebilmekte bireyler spor merkezlerin temizlik, spor aletlerinin

kalitesi ve ulaşım gibi etkenleri dikkate alarak spor merkezlerini tercih etmektedirler. Spor yapma yılının ortaya çıkardığı sonuç ise uzun süre spor yapan bireylerin beklenti düzeylerinin spora yeni başlayan bireylere göre daha fazla olduğunu ortaya çıkarmıştır. Spor merkezlerinin sorunlarını ve ihtiyaçlarını uzun süreden beri bu merkezlerden faydalandıkları için daha iyi bilen bireyler; ilerleyen dönemlerde yapılan çalışmalara fayda sağlayarak spor merkezlerinin koşullarının daha da iyileştirilmesi için yol gösterici olacaklardır.

ÖNERİLER

- Spor merkezlerine hijyen koşullarını dikkate almaları önerilmektedir.
- Spor merkezlerine üye sayılarını salonlarının büyüklüğüne göre doğru orantıda tutmaları önerilmektedir.
- Spor merkezlerine devam eden bireylerin spor yaptığı yıl ve yaşları dikkate alınarak belirli aralıklarda sağlık raporu istenmelidir.

KAYNAKLAR

- Açak, M., ve Karataş, Ö. (2016). “Malatya’da spor merkezlerine devam eden bireylerin spordan ve spor merkezlerinden beklentilerinin karşılanma düzeylerinin incelenmesi.” 14. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Antalya, Türkiye.
- Akça, N. Ş. (2012). Özel spor merkezlerine üye olan bireylerin spora yönelme nedenleri ve beklentilerinin gerçekleşme düzeyleri. Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Denizli.
- Aksoy, M. (2019). Spor merkezlerine devam eden bireylerin spordan ve spor merkezlerinden beklentilerinin karşılanma düzeyleri. Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Bektaş, M. (2015). İstanbul’da zincir fitness merkezlerinde sunulan hizmetlerin üye memnuniyeti açısından değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Bingöl, A. (2010). Spor merkezlerine devam eden bireylerin spordan ve spor merkezlerinden beklentilerinin karşılanma düzeyleri. Yüksek Lisans Tezi. Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Trabzon.

- Can, U. (2009). 40 yaş üstü erkeklerde 8 haftalık aerobik çalışmalarının bazı fizyolojik ve motorik parametrelere etkisinin araştırılması., Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Ceyhun, S., ve Serarslan M. Z. (2000). Kamuya ait spor salonlarının işletmeciliğindeki verimlilik. Spor Araştırmaları Dergisi.
- Çalışkan, M. Y., & Erdoğan, M. (2022). Spor Merkezlerinden Hizmet Alan Üyelerin Hizmet Kalitesi Algılarının ve Beklentilerinin Karşılama Düzeyinin İncelenmesi. Türk Spor Bilimleri Dergisi, 5(1), 49-63.
- Ergin, R., Çakır, G., & Işık, U. (2023). Mediator role of perceived stress in the relationship between positive/negative emotions and mental toughness. Mediterranean Journal of Sport Science, 6(1), 37-51.
- Erkmen, N. (2006). Sporcuların denge performanslarının karşılaştırılması (Doctoral dissertation, MSc Thesis, Unpublished. Ankara: Gazi University).
- Fişek, K. (1983). Devlet politikası ve toplumsal yapılarıyla ilişkileri açısından spor yönetimi. Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayını, 347-356.
- Fişek, K. (1985). 100 soruda Türkiye spor tarihi. Gerçek Yayınevi.
- Öztürk, H. (2010). Sağlıklı yaşam ve spor merkezi müşterilerinin tatmin düzeylerinin bazı demografik değişkenlerle ilişkisinin karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Öztürk, H., Adiloğulları, İ., & Ay, S. M. (2011). Sağlıklı yaşam ve spor merkezi müşterilerinin tatmin düzeylerinin bazı demografik değişkenler açısından incelenmesi. CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 6(2), 31-38.
- Sunay, H. (2010) Sporda organizasyon. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Şahin, H. M. (2004). Beden eğitimi ve sporda temel kavramlar sözlüğü (2. Baskı). Ankara: Nobel.
- Uzuner, E., Atalı, L., Bayazıt, B., & Ağdaş, H. (2019). Kadınların Spordan ve Spor Merkezlerinden Beklentilerinin Karşılama Düzeyleri. OPUS International Journal of Society Researches, 13(19), 1703-1720.

- Yerlisu Lapa, T., ve Baştaç, E. (2012). Antalya’da fitness merkezlerine devam eden bireylerin yaş, cinsiyet ve eğitimlerine göre bu merkezlere yönelik hizmet kalitesi değerlendirilmelerinin incelenmesi. Pamukkale Journal of Sport Sciences, 3(1), 42-52.
- Yetim, G. (2014). Boş zaman ilgileniminin boş zaman tatmini ve sadakati üzerine etkisi: Eskişehir’deki fitnes merkezleri üzerine araştırma (Master's thesis, Anadolu Üniversitesi).
- Yıldız, S. M., ve Tüfekçi, Ö. (2010). Fitness merkezi müşterilerinin hizmet kalitesine yönelik beklenti ve algılarının değerlendirilmesi. Balıkesir University Journal of Social Sciences Institute, 13(24).
- Yüzgenç, A. A., ve Özgül, S. A. (2014). Yerel yönetimlerin sunduğu spor hizmetlerinde hizmet kalitesi (Gençlik Merkezleri ve Aile Yaşam Gençlik Merkezleri Örneği). Spor bilimleri dergisi, 25(2), 79-93.

